

Vị Đại sứ Mỹ làm giới quan chức Trung Quốc xấu hổ

Tác giả: Nguyễn Hải Hoàn

Ông Gary Locke (tên chữ Hán: Lạc Gia Huy) Đại sứ Mỹ ở Trung Quốc nhiệm kỳ 2011-2014 đã trở thành nhân vật làm rung chuyển dư luận đất nước có 1,3 tỷ dân này. Ngay từ hôm ông tới sân bay Bắc Kinh lần đầu trong tư cách Đại sứ, giới truyền thông và hàng trăm triệu dân mạng Trung Quốc đua nhau đưa tin và bàn tán về cách hành xử của ông. Họ ngạc nhiên rồi chần thành ca ngợi ông hết lời, và nhân dịp này họ so sánh ông với các quan chức nước mình. Gary Locke đi đâu cũng có nhiều người Trung Quốc bám theo chụp ảnh, đưa tin, khiến ông ngạc nhiên và giới quan chức Trung Quốc khó chịu.

Vì sao có chuyện như vậy?

Hôm 13/08/2011, Gary Locke, một người gốc Hoa 100%, đem theo vợ con đến Bắc Kinh nhậm chức. Trang mạng *Chính Nghĩa* đưa tin: Khi ông ra khỏi sân bay, người ta thấy vợ chồng ông cùng 3 người con, trừ cô út 6 tuổi ra, tất cả đều khệ nệ tay xách nách mang hành lý, chẳng thấy nhân viên nào xách giúp. Tới bãi đỗ xe, ông dẫn cả nhà lên chiếc xe 7 chỗ, chứ không lên chiếc xe con có cấm cờ Mỹ dành riêng cho Đại sứ.

Gia đình Gary Locke ra khỏi sân bay Bắc Kinh.

Hôm sau, mạng *Diễn đàn Trung Hoa* đưa tin này dưới cái tít *Bài học đầu tiên Gary Locke lên lớp cho quan chức cấp cao Trung Quốc hay tuyệt!* Bài báo viết: Người Mỹ rất khôn, họ chẳng hề bỏ tiền ra để tuyên truyền hình ảnh nước mình, mà chỉ riêng một việc Đại sứ Mỹ đến nhậm chức đã sinh động thể hiện hình ảnh ấy, vô cùng có sức hút. Chính phủ Mỹ chẳng bao giờ giáo dục quan chức họ "toàn tâm toàn ý phục vụ nhân dân" thế mà số lượng quan tham của họ vẫn ít hơn chúng ta. Vì sao thế? Vì họ không có kiểu "Đảng quản lý cán bộ" mà là dân chúng quản lý cán bộ. Bao giờ quan chức Trung Quốc liêm khiết hơn Mỹ thì ta hãy nói "Trung Quốc trỗi dậy" nhé!

Dăm ngày sau, Phó Tổng thống Mỹ Joe Biden chính thức đến thăm Trung Quốc. Trưa hôm 18/8, sau khi hội đàm với lãnh đạo Trung Quốc xong, ông Biden cùng cô cháu gái được Đại sứ Gary Locke dẫn đến ăn trưa tại một cửa hàng ngoài phố. Ông Biden từ chối lời mời vào phòng ăn riêng mà ngồi lẫn với các thực khách Trung Quốc tại phòng lớn. Năm vị khách Mỹ gọi 5 bát mì (mỗi bát 9 Nhân dân tệ, 1 NDT đổi hơn 0,15 USD hoặc hơn 3.000 VNĐ), 10 bánh bao (10 NDT), một đĩa dưa chuột (6 NDT), 1 đĩa sơn dực trộn đường (8 NDT), 1 đĩa khoai tây chiên (6 NDT) và 2 chai Coca-cola (4 NDT), tất cả hết 79 NDT. Họ vừa ăn vừa thoải mái trò chuyện với các thực khách người Trung Quốc ngồi gần. Ăn xong, ông Biden rút ví lấy tờ 100 NDT (300.000 VNĐ) trả ông chủ, và không lấy lại tiền thừa, coi đó là tiền thưởng theo thói quen của người Mỹ. Ông còn xin lỗi các thực khách Trung Quốc và xin lỗi chủ cửa hàng là đã làm phiền họ (vì khiến nhiều người qua đường tò mò xúm vào xem). Một số người Trung Quốc đã lấy điện thoại di động ra chụp ảnh cảnh bữa ăn ấy và tung ảnh kèm thực đơn lên mạng. Lập tức hàng chục nghìn người truy cập tin này và tiếp tay truyền đi. Người ta đua nhau bình luận và không quên liên hệ với thói quan dạng, kênh kiệu, xa hoa lãng phí của các quan chức nước mình.

Sự việc ngày càng có nhiều người Trung Quốc tham gia dàn hợp xướng ca ngợi tác phong “giản dị, liêm khiết, gần dân” của vị Đại sứ Mỹ, đồng thời chê trách giới quan chức bản xứ đã làm cho giới này từ khó chịu tới giận dữ. Và khi không chịu được nữa, giới quan chức đã lên tiếng trên hai tờ báo lớn.

Ba ngày sau khi Gary Locke đến Bắc Kinh, bản điện tử *Quang Minh Nhật Báo* (báo lớn thứ hai ở nước này) hôm 16/8 đăng bài *Cảnh giác với chủ nghĩa thực dân mới do Gary Locke đem lại*. Bài báo gọi tác phong thanh liêm của Locke là “chủ nghĩa thực dân mới kiểu Mỹ”, và tỏ ý e ngại quan chức Mỹ sẽ “cướp mất” lòng dân Trung Quốc, lên án Mỹ có dụng ý bí ẩn “lấy người Hoa trị người Hoa”, kích động sự rối loạn chính trị ở Trung Quốc. Nhưng cuối cùng bài báo lại than thở: “Nếu Đảng CSTQ không thể chủ động tự giác diệt trừ vi-rút quan liêu để giữ cho mình khỏe mạnh, không thể tách đảng với chính quyền để thu phục lòng dân, thế thì chẳng khác gì để Gary Locke cướp mất lòng dân ta!”

Thời báo Hoàn Cầu (phụ trương của Nhân dân Nhật báo) ngày 22/9 đăng xã luận dưới tit *Mong rằng Gary Locke sẽ làm tốt (nhiệm vụ) Đại sứ ở Trung Quốc*, cảnh cáo không chút khách sáo: “Sự quan tâm mà Gary Locke nhận được (từ dư luận Trung Quốc) đã vượt xa vai trò một Đại sứ nên có”, chỉ trích ông dùng cách trình diễn bộ mặt liêm khiết để can thiệp dư luận Trung Quốc, làm tăng sự hiểu lầm và nghi ngờ giữa hai nước. Tác giả bài báo nhắc nhở: Cái giá bảo đảm an ninh (mà phía Trung Quốc phụ trách) cho Phó Tổng thống Mỹ Biden ăn bữa mì ở một quán ăn đầu đường xó chợ Bắc Kinh còn cao hơn nhiều lần khi ông chén các món sơn hào hải vị trong nhà khách chính phủ. Bài báo còn răn dạy các cơ quan truyền thông Trung Quốc “nên có thái độ tự trọng” khi đưa tin về sự liêm khiết của Gary Locke.

Có điều không ngờ là hai bài báo trên đã gây phản tác dụng tai hại, gây ông lại quật lưng ông đau điếng!

Dư luận nước này nhao nhao hỏi: Vì sao tác phong của quan chức Mỹ lại “chạm thần kinh” quan chức Trung Quốc?

Trên Weblog *Tân Lãng* hôm 20/9, một dân mạng viết: “Nói thực lòng nhé, tôi dang cả hai tay đón chào chủ nghĩa thực dân mới ấy!”. Blog của Hàn Chí Quốc viết: Tôi biết thế nào là vô liêm sỉ, nhưng quả thật chưa nghĩ tới chuyện *Thời báo Hoàn Cầu* lại vô liêm sỉ đến như vậy!

Một nhà báo viết: Đại sứ nước người ta đi máy bay hạng vé phổ thông, còn các “đầy tớ dân” của chúng ta đã ngồi chuyên cơ lại còn muốn cất cánh sớm, muốn hạ cánh nơi nào cũng được. Phó Tổng thống cùng Đại sứ người ta cả đoàn 5 người ăn bữa trưa hết có 79 NDT, trong lúc mấy

vị “đày tớ dân” cỡ tép riu của Hội Hồng Thập Tự chúng ta nhậu một bữa trưa hết hơn chục nghìn NDT thì được coi là chuyện bình thường. Thử hỏi ai sai ai đúng mà *Thời báo Hoàn Cầu* đổi trắng thay đen viết bài như vậy? Khó lắm mới có một vị Đại sứ huyết thống Trung Quốc đến nước ta, lại có tác phong liêm khiết như thế, điều đó đáng quý lắm chứ, có sao chúng tôi không xúc động?

Một luật sư Bắc Kinh nói bài xã luận ấy phản ánh lối tư duy của quan trường Trung Quốc, tác phong bình dân của Gary Locke vốn dĩ là chuyện cực kỳ bình thường ở nước Mỹ, nhưng ở Trung Quốc lại trở thành lạc loài (*ling lei*). “Quan chức chính phủ Mỹ hoặc Trung Quốc đều sống bằng tiền đóng thuế của dân, lẽ ra phải gần dân, phải bình dân hóa chứ” – ông này nói. Trong cuộc họp báo hôm 13/9 tại *Diễn đàn Kinh tế thế giới* (họp ở Đại Liên, Trung Quốc), Gary Locke cũng nói đi máy bay hạng ghế phổ thông là quy chế chung từ năm 2010 của quan chức Mỹ, kể cả thành viên chính phủ, tức Bộ trưởng.

Trước sức ép dư luận, bài viết trên mạng *Quang Minh Nhật Báo* đăng được vài hôm đã phải gỡ xuống. Nhân dịp này truyền thông Trung Quốc moi móc ra lắm chuyện kỳ quặc về tác phong của quan chức nước này.

Tạp chí *Tân Thế kỷ* đưa tin một huyện nghèo ở tỉnh Hồ Bắc bỏ ra 800.000 NDT (120.000 USD hoặc 2,4 tỷ VNĐ) để thết đãi mấy quan chức cấp tỉnh về huyện làm việc 20 ngày.

Một người kể: một quan chức cấp Sở tỉnh Tứ Xuyên đến thăm nơi xảy động đất ở huyện Vãn Xuyên, trước khi đến cảnh sát phải dọn sạch hiện trường!

Mạng *Đông Phương* cho biết mới đây Cục Kiểm toán thành phố Hải Môn cử 24 cán bộ tiếp 15 quan chức tỉnh Tứ Xuyên đến công tác 2 ngày 2 đêm, thời gian làm việc hết có 4 tiếng đồng hồ, còn lại là ăn nhậu, chơi bời, quà cáp, tốn hơn 100.000 NDT (300 triệu VNĐ).

Nhà bình luận văn hóa Diệp Khuông Chính ở Bắc Kinh nói “Sự phản kháng của (chính quyền) Trung Quốc đối với Mỹ là sự lo sợ của độc tài đối với dân chủ”.

Báo chí nước ngoài cũng lấy làm lạ trước phản ứng của dân Trung Quốc đối với tác phong sinh hoạt của Gary Locke.

Gary Locke mua cà phê ở sân bay Seattle.

Tờ *The Christian Science Monitor* đăng bài dưới tit *Vì sao người Trung Quốc say mê Đại sứ Mỹ Gary Locke như vậy?* (Why China seems so fascinated by US Ambassador Gary Locke?) Bài báo cho biết *Tuần báo Kinh tế Trung Quốc* đưa tin ông Gary Locke cùng gia đình xếp hàng như mọi người khác, chờ hơn 1 giờ để lên xe cáp treo thăm Vạn Lý Trường Thành mà không đòi hỏi ưu đãi nào. Nhà bình luận Yao Bo nói công chúng Trung Quốc say sưa bàn chuyện ấy chủ yếu vì vị Đại sứ này tuy có khuôn mặt người Trung Quốc nhưng cách hành xử lại rất “không Trung Quốc”. Bài báo viết: Ở nước Mỹ chúng ta, chẳng ai chuyên làm việc xách hành lý cho một viên chức cấp Đại sứ. Người ta còn chụp được ảnh tại sân bay Seattle (nơi Gary Locke sống) ông dùng phiếu mua hàng giảm giá xếp hàng mua cà phê Starbucks nữa kia. Tại Trung Quốc, nơi dân chúng chỉ rửa rủa “quan chức tham nhũng thành bệnh kinh niên”, hành vi khiêm nhường giống hệt một người bình thường ấy của Gary Locke như làn gió mát giúp ông khi vừa tới Bắc Kinh đã được công chúng khen ngợi. Tuy rằng Mao Trạch Đông từng kêu gọi đảng viên cộng sản phải “phục vụ nhân dân”, nhưng hiện nay phần lớn mọi người coi đó là khẩu hiệu rỗng tuếch.

Dù ai nói gì đi nữa, Gary Locke với diện mạo một người Hoa chính cống, da vàng, tóc đen, mắt đen đã trở thành vị Đại sứ Mỹ thành công nhất ở Trung Quốc. Hình ảnh Gary Locke vai đeo ba lô, tay xách túi laptop, điện thoại di động giắt ở thắt lưng ngoài quần, dùng phiếu mua hàng giảm giá xếp hàng mua cà phê ... đã làm dân Trung Quốc hả hê khoái chí ca ngợi, tạo ra cơn sốt dư luận chưa từng thấy, làm cho giới quan chức Trung Quốc lúng túng, xấu hổ hết cỡ, nhưng họ chẳng biết làm thế nào để hạ nhiệt cơn sốt ấy./.

Nguồn: <http://nghiencuuquocte.org/2019/12/16/vi-dai-su-my-lam-gioi-quan-chuc-trung-quoc-xau-ho/>

www.vietnamvanhien.org

